

Bruxelles, 13.4.2016.
COM(2016) 200 final

2016/0108 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Protokola o izmjeni uz Sporazum između Europske zajednice i Kneževine Monaka o mjerama istovrijednima onima koje su utvrđene u Direktivi Vijeća 2003/48/EZ

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Nakon donošenja Direktive Vijeća 2003/48/EZ („Direktive o oporezivanju štednje”), a kako bi se održali ravnopravni uvjeti za gospodarske subjekte, EU je potpisao sporazume sa Švicarskom, Andorom, Lihtenštajnom, Monakom i San Marinom kojima su predviđene mjere istovrijedne onima utvrđenima u Direktivi. Države članice potpisale su i sporazume s ovisnim područjima Ujedinjene Kraljevine i Nizozemske.

Značaj automatske razmjene informacija kao sredstva za borbu protiv prekogranične porezne prijevare i prekogranične porezne utaje osiguravanjem potpune porezne transparentnosti i sustavne suradnje među poreznim upravama diljem svijeta nedavno je priznat i na međunarodnoj razini. Skupina G20 povjerila je Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) zadaću da razvije jedinstveni globalni standard za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima (dalje u tekstu: „globalni standard”). Vijeće OECD-a objavilo je taj globalni standard u srpnju 2014.

Nakon donošenja prijedloga o ažuriranju Direktive o oporezivanju štednje Komisija je 17. lipnja 2011. donijela preporuku o mandatu za otvaranje pregovora sa Švicarskom, Lihtenštajnom, Andorom, Monakom i San Marinom u cilju poboljšanja sporazumâ Unije s tim zemljama u skladu s kretanjima na međunarodnoj razini te osiguravanja da te zemlje i dalje primjenjuju mjere istovrijedne onima koje su na snazi u Uniji. Vijeće je 14. svibnja 2013. postiglo sporazum o tom mandatu, uz zaključak da bi se pregovori trebali uskladiti s nedavnim kretanjima na globalnoj razini te je dogovoreno promicanje automatske razmjene informacija kao međunarodnog standarda.

U svojoj Komunikaciji od 6. prosinca 2012. koja sadržava akcijski plan za jačanje borbe protiv porezne prijevare i porezne utaje Komisija je istaknula potrebu za snažnim promicanjem automatske razmjene informacija kao budućeg europskog i međunarodnog standarda za transparentnost i razmjenu informacija u poreznim stvarima.

Na temelju prijedloga koji je Komisija predstavila u lipnju 2013. Vijeće je 9. prosinca 2014. donijelo Direktivu 2014/107/EU o izmjeni Direktive 2011/16/EU i širenju obvezne automatske razmjene informacija među nadležnim poreznim upravama Unije na brojne financijske stavke u skladu s globalnim standardom. Tom se izmijenjenom Direktivom na razini Unije osigurava usklađen, dosljedan i sveobuhvatan pristup automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima na unutarnjem tržištu.

S obzirom na to da je područje primjene Direktive 2014/107/EU uglavnom šire od područja primjene Direktive 2003/48/EZ i da se njome predviđa davanje prednosti Direktivi 2014/107/EU u slučaju preklapanja područja primjene, Vijeće je 10. studenoga 2015. na temelju prijedloga Komisije od 18. ožujka 2015. donijelo Direktivu (EU) 2015/2060 o stavljanju izvan snage Direktive 2003/48/EZ.

Kako bi se poreznim upravama i gospodarskim subjektima smanjili troškovi i administrativno opterećenje, ključno je osigurati da je izmjena postojećeg Sporazuma o oporezivanju štednje sklopljenog s Monakom u skladu s kretanjima na razini Unije i na međunarodnoj razini. Time će se povećati porezna transparentnost u Europi te će

to biti pravna osnova za provedbu globalnog standarda OECD-a o automatskoj razmjeni informacija između Monaka i EU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

Pravna je osnova ovog Prijedloga članak 115. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u vezi s člankom 218. stavkom 5. i stavkom 8. drugim podstavkom. Materijalna pravna osnova utvrđena je člankom 115. UFEU-a.

Člankom 1. stavkom 1. Protokola o izmjeni koji je priložen ovom Prijedlogu odluke Vijeća mijenja se naslov postojećeg Sporazuma kako bi bolje odražavao sadržaj Sporazuma, kako je izmijenjen spomenutim Protokolom.

Člankom 1. stavkom 2. Protokola o izmjeni članci i prilozi postojećeg Sporazuma zamjenjuju se novim skupom odredaba koje se sastoje od 10 članaka, Priloga I., koji odražava zajednički standard izvješćivanja koji je izradio OECD i koji je dio globalnog standarda, Priloga II., koji sadržava važne dijelove komentara OECD-a o globalnom standardu, Priloga III., koji sadržava dodatne mehanizme zaštite podataka koji će se uspostaviti za prikupljanje i razmjenu podataka u skladu sa Sporazumom te Priloga IV., koji sadržava popis nadležnih tijela u Monaku i svakoj državi članici. U novim se člancima odražavaju članci OECD-ova predložka sporazuma nadležnih tijela za provedbu globalnog standarda, uz manje prilagodbe kako bi se uzeo u obzir određeni pravni kontekst sporazuma Unije. Članak 5. uključuje sve odredbe o razmjeni informacija na zahtjev koje slijede najnoviju verziju predložka porezne konvencije OECD-a. Članak 6. sadržava skup detaljnih odredaba o zaštiti podataka, uzimajući u obzir nepostojanje odluke o primjerenosti razine zaštite podataka u Monaku u usporedbi sa zahtjevima Unije. Člankom 7. predviđa se dodatna faza savjetovanja prije nego što bilo koja država članica ili Monako pokrene suspenziju Sporazuma. U članku 8. nalaze se odredbe o izmjenama Sporazuma, uključujući brzi mehanizam kojim se jednoj od ugovornih stranaka omogućuje privremena primjena izmjena globalnog standarda, uz uvjet da je druga stranka dala svoje odobrenje. Člankom 10. utvrđuje se teritorijalno područje primjene.

U Prilogu I. slijedi se OECD-ov zajednički standard izvješćivanja i Prilog I. Direktivi o administrativnoj suradnji. Prilogom II. provode se ključni dijelovi OECD-ovih komentara o zajedničkom standardu izvješćivanja te on odgovara Prilogu II. Direktivi o administrativnoj suradnji. Manje razlike u odnosu na Prilog I. ili II. Direktive o administrativnoj suradnji postoje zbog usklađivanja teksta o zajedničkom standardu izvješćivanja koje su zatražili pregovarači Monaka te zbog činjenice da se Monako, kao i Švicarska i Andora, na međunarodnoj razini obvezao provesti zajednički standard izvješćivanja uz odgodu od godinu dana u odnosu na gotovo sve države članice EU-a (prema Direktivi, samo Austrija ima sličnu odgodu, koja joj je odobrena u odjeljku X. Priloga I. Direktivi). Uz izuzetak pitanja povezanih s datumima provedbe, razlike se odnose na sljedeće stavke:

1. u odjeljku I. stavku E upućivanje na izvješćivanje o mjestu rođenja prilagođava se kako bi bilo u skladu sa zajedničkim standardom izvješćivanja;
2. neke relevantne mogućnosti predviđene u komentarima o zajedničkom standardu izvješćivanja i u Direktivi o administrativnoj suradnji prepuštene su pojedinim državama članicama i Monaku te nisu izravno uključene u Sporazum. Umjesto toga

države članice i Monako imaju obvezu obavijestiti jedna drugu i Komisiju o korištenju bilo kojom od tih mogućnosti;

3. definicije „međunarodne organizacije” i „središnje banke” u odjeljku VIII. stavku B podstavcima 3. i 4. prilagođene su kako bi bile u skladu sa zajedničkim standardom izvješćivanja te kako bi se mogle primjenjivati i u kontekstu izuzeća od pregleda za pasivne nefinancijske subjekte u odjeljku VIII. stavku D podstavku 9. točki (c);

4. u Prilogu II. definicija „rezidentnosti financijske institucije” usklađena je s komentarima o zajedničkom standardu izvješćivanja kako bi se obuhvatili slučajevi u kojima bi se trebala utvrditi rezidentnost druge financijske institucije, primjerice za pregled za pasivne nefinancijske subjekte.

Prilog III. uključen je kako bi se odredbe članka 6. dopunile dodatnim mehanizmima zaštite podataka u slučaju nepostojanja odluke o primjerenosti razine zaštite podataka u Monaku u odnosu na zahtjeve Unije.

Člankom 2. Protokola o izmjeni obuhvaćene su odredbe o stupanju na snagu i primjeni izmijenjenog Sporazuma. Stranke su se usuglasile da će Monako poštovati svoje međunarodne obveze u pogledu vremenskog rasporeda automatske razmjene informacija u skladu s globalnim standardom, kako je priopćeno Svjetskom forumu, te da će se prve razmjene izvršiti 2018. za informacije prikupljene 2017. S obzirom na to da je teško osigurati da se postupak za službeno stupanje na snagu iz članka 2. stavaka 1. i 2. Protokola o izmjeni pravodobno uspostavi kako bi se osiguralo poštovanje navedenih obveza, stranke su u članku 2. stavku 3. pristale na privremenu primjenu Protokola o izmjeni od 1. siječnja 2017., uz uvjet da svaka stranka dostavi obavijest o dovršenju svojih unutarnjih postupaka potrebnih za takvu privremenu primjenu, koja je unutar Unije utvrđena člankom 218. stavkom 5. UFEU-a. Sljedeći stavak članka 2. Protokola o izmjeni obuhvaća pitanja prelaska s postojećeg Sporazuma na izmijenjeni Sporazum u pogledu zahtjeva za informacije, poreznih olakšica odobrenih ovlaštenim korisnicima za porez po odbitku, zaključnog plaćanja poreza po odbitku koje Monako uplaćuje državama članicama i završne razmjene informacija u okviru mehanizma dobrovoljnog objavljivanja informacija.

Članak 3. sadržava Protokol o dodatnoj zaštiti povezanoj s razmjenom informacija na zahtjev. Tekstom se utvrđuje da nisu zabranjene razmjene na temelju skupnog zahtjeva. Taj Protokol o dodatnoj zaštiti u skladu je s načelima Svjetskog foruma u pogledu provjere prikladnosti pravila o razmjeni informacija na zahtjev.

U članku 4. popisani su jezici na kojima je Protokol o izmjeni potpisan.

Revidirani Sporazum dopunjuju četiri zajedničke izjave ugovornih stranaka.

U prvoj zajedničkoj izjavi ponovno se utvrđuje da su s globalnim standardom sukladne odredbe Direktive 2014/107/EU o izmjeni Direktive 2011/16/EU, revidirani sporazum Unije i Monaka te četiri ostala revidirana sporazuma koje je Unija potpisala sa Švicarskom, Lihtenštajnom, San Marinom i Andorom.

Druga zajednička izjava povezana je s komentarima o globalnom standardu, dok se treća odnosi na članak 26. predložka porezne konvencije OECD-a u pogledu dohotka i kapitala.

Četvrta izjava obuhvaća praktične aspekte primjene odredaba iz članka 2. stavka 3. Protokola o izmjeni.

Prijedlogom se ne prelaze okviri onoga što je potrebno ili primjereno da bi se ostvarili očekivani ciljevi.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

Protokolom o izmjeni provodi se globalni standard između država članica Unije i Monaka. Tijekom razvijanja globalnog standarda OECD-a provedeno je nekoliko savjetovanja s raznim dionicima.

Tijekom pregovora između Komisije i Monaka provedeno je i savjetovanje s državama članicama Unije, a dostavljene su im i relevantne informacije. Komisija je na sastancima Europskog vijeća u ožujku i prosincu 2014. izvijestila o napretku pregovora s Monakom.

Tijekom pregovora sa San Marinom provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, koji je pružio korisne savjete, posebno o detaljnom sadržaju članka 6. i Priloga III. Sporazumu, kako je izmijenjen Protokolom o izmjeni. Ti su savjeti uzeti u obzir prilikom sastavljanja odgovarajućih dijelova revidiranog sporazuma s Monakom.

Komisija se savjetovala i s novom stručnom skupinom za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima koja pruža savjete za učinkovito usklađivanje zakonodavstva Unije o automatskoj razmjeni informacija u području izravnog oporezivanja s globalnim standardom OECD-a te postizanje potpune sukladnosti s tim standardom. U stručnoj skupini nalaze se predstavnici iz organizacija koje predstavljaju financijski sektor i organizacija koje rade na suzbijanju porezne prijevare i porezne utaje.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema posljedica na proračun.

5. OSTALI ELEMENTI

Nema

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Protokola o izmjeni uz Sporazum između Europske zajednice i Kneževine Monaka o mjerama istovrijednima onima koje su utvrđene u Direktivi Vijeća 2003/48/EZ

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 115. u vezi s člankom 218. stavkom 5. i stavkom 8. drugim podstavkom,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Vijeće je 14. svibnja 2013. ovlastilo Komisiju da pokrene pregovore s Kneževinom Monakom radi izmjene Sporazuma između Europske zajednice i Kneževine Monaka o mjerama istovrijednima onima koje su utvrđene u Direktivi Vijeća 2003/48/EZ¹ (dalje u tekstu: „Sporazum”) kako bi se taj Sporazum uskladio s najnovijim kretanjima na globalnoj razini te je dogovoreno promicanje automatske razmjene informacija kao međunarodnog standarda.
- (2) Tekst Protokola o izmjeni uz Sporazum (dalje u tekstu: „Protokol o izmjeni”), koji je rezultat pregovora, sukladan je smjernicama za pregovore koje je donijelo Vijeće jer se njime omogućava prilagođavanje Sporazuma najnovijim kretanjima na međunarodnoj razini u pogledu automatske razmjene informacija, odnosno s „globalnim standardom za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima u poreznim stvarima” koji je razvila Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD). Unija, države članice i Kneževina Monako aktivno su sudjelovale u radu Svjetskog foruma OECD-a kako bi pružile potporu razvoju i provedbi tog standarda. Tekst Sporazuma, kako je izmijenjen Protokolom o izmjeni, pravna je osnova za provedbu globalnog standarda u odnosima između Unije i Kneževine Monaka.
- (3) Protokol o izmjeni trebalo bi potpisati u ime Europske unije.
- (4) S obzirom na smjernice koje su države članice i Kneževina Monako iznijele u okviru Svjetskog foruma OECD-a, Protokol o izmjeni trebalo bi privremeno primjenjivati od 1. siječnja 2017. do završetka postupaka potrebnih za njegovo sklapanje i stupanje na snagu,

¹ SL L 19, 21.1.2005., str. 55.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se potpisivanje, u ime Unije, Protokola o izmjeni uz Sporazum između Europske zajednice i Kneževine Monaka o mjerama istovrijednima onima koje su utvrđene u Direktivi Vijeća 2003/48/EZ, podložno sklapanju navedenog Protokola o izmjeni².

Tekst Protokola o izmjeni priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Glavno tajništvo Vijeća za osobu ili osobe koje odredi pregovarač Protokola o izmjeni izdaje instrument sa svim potrebnim ovlastima za potpisivanje Protokola o izmjeni, podložno njegovu sklapanju.

Članak 3.

1. Podložno načelu reciprociteta, Protokol o izmjeni primjenjuje se privremeno od 1. siječnja 2017. do završetka postupaka potrebnih za njegovo sklapanje i stupanje na snagu.
2. Predsjednik Vijeća u ime Unije obavješćuje Kneževinu Monako o svojoj namjeri da Protokol o izmjeni primjenjuje privremeno, podložno načelu reciprociteta, od 1. siječnja 2017.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

²